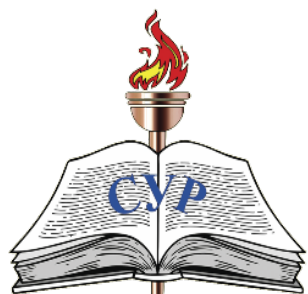

ВІЛЬНЕ СЛОВО

XXXIV-ий РІК НОВОГО ВИДАННЯ /Н-р 23-24/ ГРУДЕНЬ 2024 р./ ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1949 р.

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

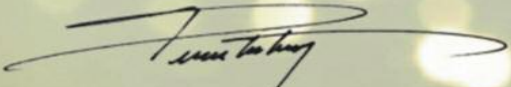

М. Шибанко

Прийміть наші сердечні вітання з Новим роком і Різдвом Христовим! Сердечно бажаємо вам здоров'я, душевного спокою та злагоди! Нехай Новий рік принесе вам особисту реалізацію та професійні досягнення, радість від зустрічі з близькими та небесного благословення на кожному кроці.

Дякуємо за постійну співпрацю та підтримку і бажаємо вам натхнення та світлих свят!

Голова СУР,
Депутат Микола-Мирослав Петрецький

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

**РУХАЙМОСЯ
ДАЛІ РАЗОМ!**

- МИ ЗДОБУЛИ **РЕКОРДНІ РЕЗУЛЬТАТИ** У МАЙЖЕ 90% УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД
- ЦЬОГОРІЧНИЙ РЕЗУЛЬТАТ **НА 62% КРАЩІЙ, НІЖ У 2020 РОЦІ**, ЦЕ ВРАЖАЮЧЕ ЗРОСТАННЯ
- У ДЕЯКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ КОМПАКТНОГО ПРОЖИВАННЯ УКРАЇНЦІВ СУР **ЗДОБУВ КРАЩОГО РЕЗУЛЬТАТУ, НІЖ ВСІ ІНШІ СУПЕРНИКИ РАЗОМ УЗЯТІ**
- МИ ВИХОДИМО З ЦИХ ВИБОРІВ З **НАЙКРАЩИМ РЕЗУЛЬТАТОМ ДЛЯ СУР З 2008 РОКУ**

”
Я дякую вам за те, що ви довірили мені представляти інтереси української спільноти Румунії, і не лише, у Парламенті!

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ

СУР отримав успіх на парламентських виборах

Команда Союзу українців Румунії здобула рекордну підтримку у більшості українських громад, ставши потужною силою та закріпивши свою позицію з чудовими результатами в багатьох населених пунктах, де СУР зумів посісти місце в першій трійці. Про це повідомив голова СУР, депутат Микола-Мирослав Петрецький.

«З великою радістю та особливою повагою до всіх наших українців хочу повідомити, що Союз українців Румунії отримав історичні результати на парламентських виборах 1 грудня, підтвердивши тверду підтримку з боку наших громад місії та цінностей, які ми представляємо», – написав Микола-Мирослав Петрецький, зазначивши, що цьогорічний результат на 62% кращий, ніж у 2020 році, а це вражаюче зростання підкреслює зростаючу довіру українців до СУР.

У деяких населених пунктах, в яких проживають українці, СУР досягнув того, що мало хто вважав можливим: кращого результату, ніж всі інші суперники разом узяті! «Це результат, який робить нам честь і чітко показує, що ми на правильному шляху», – стверджує Микола-Мирослав Петрецький.

(Продовження на 7 стор.)

Резолюція ради СУР про європейський та євроатлантичний напрямок розвитку Румунії

Президентські та парламентські вибори в Румунії повернули нашій країні безпеку ізоляціонізму, незважаючи на виняткові демократичні здобутки останніх десятиліть та постійну і повну реінтеграцію Румунії в культурний, цивілізаційний, політичний та геополітичний простір Європи, від якого нас на короткий час відокремив радянський проєкт Москви.

Радянський проєкт Москви вкрав частину недавнього минулого Румунії і затримав розвиток і модернізацію Румунії майже на півстоліття, утримуючи нашу країну в недорозвиненості і темряві. Радянський проєкт Москви вбив суверенітет Румунії, перетворив нашу країну на ідеологічну колонію дрібних кремлівських царів.

Сьогодні неорадянський проєкт Москви, використовуючи ту ж брехню і ті ж маніпулятивні технології, намагається придушити справжній суверенітет, яким користується Румунія як частина ширшого культурного, цивілізаційного, політичного і геополітичного проєкту західного, європейського і євроатлантичного, характеру.

Той самий неорадянський режим Москви сьогодні вогнем і мечем намагається розчавити Україну, використовуючи гармати, танки, ракети, безпілотники і бомби, щоб придушити прагнення країн і народів регіону жити у свободі. Російська імперія намагається деспотично відновити себе в Україні, Республіці Молдова, Грузії, скрізь, де мужність свободи та європейська мрія нарешті прокинулися від занадто тривалого рабства.

«Русский мир» хоче загасити світло нашої свободи, вбити в нас те, що дає нам магичну силу непо-

кори російському неоколоніальному проєкту - європейську мрію.

Україна захищає свою європейську мрію в окопах; Грузія захищає свою європейську мрію на вулицях; Республіка Молдова захищає свою євро-

пейську мрію біля виборчих урн, у гібридній війні гібридних масштабів, в якій Росія кинула в бій необмежені ресурси, від кульків з рублями до ферм тролів, від батальйонів ботів до енергетичного шантажу.

Настала черга Румунії захистити свою мирну, тверду і демократичну європейську мрію – біля виборчих скриньок.

Європейська мрія Румунії – це гарантія повного вираження нашого суверенітету, це свобода приймати рішення без московських вказівок, це колективна безпека разом з союзниками і партнерами, це свобода і демократія, це принципи і цінності, це інвестиції та модернізація нашого суспільства за рахунок європейських фондів, це права меншин, повага і толерантність в публічному просторі.

Європейська мрія Румунії означає політичне і чесне будівництво разом з нашими партнерами і союзниками, будівництво, в якому наш голос (голос Румунії) має значення, будівництво, в якому ми є рівноправними партнерами з великими європейськими столицями. Ніколи в нашій історії ми не користувалися більшим суверенітетом, більшими гарантіями для нашої безпеки, більш чіткими зобов'язаннями щодо підтримки з боку наших друзів і союзників.

Ті, хто розмахує прапором нейтралітету та ізоляціонізму, хочуть, щоб ми були вразливими в цьому турбулентному світі, в якому ніхто більше не може бути нейтральним. Нейтралітет означає усамітнення. Нейтралітет означає крихкість. Нейтралітет означає страх. Нейтралітет означає відмову від суверенітету. Міф про нейтралітет повільно, але впевнено вмирає в Кишиневі, де відчайдушні заклики до солідарності і підтримки безперервно лунають останніми тижнями від тих, хто захищав європейський курс Республіки Молдова і хто зараз закликає Румунію і румунів захищати європейський курс Румунії з однаковою мужністю і однаковою відповідальністю.

Шлях Румунії до Європи – це шлях до стабільності, миру, спокою, безпеки, процвітання і гідного життя. Це безальтернативний шлях. Це дорога, якою всі рухаються в одному напрямку. Це дорога, в кінці якої всі наші громадяни знайдуть процвітаюче і гідне життя, на яке вони заслуговують після десятиліть і століть страждань, терору, самотності і страху.

(Закінчення на 12 стор.)

ЗАЯВА

Союз українців Румунії взяв до відома рішення Конституційного Суду Румунії № 32 від 6 грудня 2024 року про скасування виборчого процесу щодо виборів Президента Румунії 2024, зокрема, його висновки щодо порушення виборчого процесу («виборчий процес був недосконалим протягом усього періоду проведення виборів Президента Румунії»; під час виборчого процесу мали місце «маніпуляції з голосами виборців та спотворення рівних можливостей для учасників виборчих перегонів», «порушення вільного характеру волевиявлення громадян», мав місце «неправомірний вплив через незаконні та непропорційні дії на поведінку виборців під час голосування тощо») і вітає висновки Суду, що «втручання державних чи недержавних суб'єктів у передвиборчу агітацію або дезінформаційні кампанії мають бути виключені».

З Рішення Суду та нещодавно розсекречених документів державних установ, уповноважених забезпечувати безпеку Румунії («Доповідні записки» Міністерства внутрішніх справ – Головного управління внутрішньої охорони, Служби зовнішньої розвідки, Румунської розвідувальної служби та Служби спеціального зв'язку, які були зареєстровані в Адміністрації Президента під № DSN1/ 1741/4.12.2024, № DSN1/1740/ 4.12.2024, № DSN1/1742/4.12.2024 та № DSN1/1743/4.12.2024, відповідно № DSN1/1701/2.12.2024), однозначно випливає, що під час процесу обрання Президента Румунії державний суб'єкт здійснив численні та неприйнятні втручання в цей процес, поставивши під загрозу безпеку та інтереси Румунії.

Таке втручання є неприпустимим і було засуджене всім румунським суспільством, в тому числі Союзом українців Румунії.

Існував значний ризик постановки під сумнів європейської та євроатлантичної приналежності Румунії, про що Союз українців Румунії також неодноразово публічно попереджав.

Цьому ризику вдалося запобігти завдяки рішенням Конституційного суду Румунії № 32 від 6 грудня 2024 року про скасування виборчого процесу щодо виборів Президента Румунії 2024.

Союз українців Румунії вірить в європейську та євроатлантичну Румунію і вітає прямі позитивні наслідки вищезгаданого рішення, яке усуває будь-який ризик заперечення та саботажу приналежності Румунії до європейського та євроатлантичного цивілізаційного простору.

Рішення Суду надає державним установам можливість створити кращі умови для проведення президентських виборів, враховуючи їх особливу важливість для подальшої долі Румунії, зокрема, вжити всіх необхідних правових заходів для запобігання ризику подібного зовнішнього втручання у виборчий процес.

Рішення Суду також надає румунському суспільству можливість детально проаналізувати негативні аспекти, які призвели до спотворення результатів виборчого процесу і врахувати «вивчені уроки», зокрема, шляхом вжиття заходів, спрямованих на створення дійсно вільного і рівного інформаційного простору для всіх громадян Румунії, що забезпечить набагато більш суворий захист румунських громадян від спроб маніпулювання, спотворення рівних можливостей і порушення конституційних принципів і румунських та європейських цінностей, закріплених в Конституції Румунії.

Рішення Суду надає румунському суспільству в цілому можливість більше і чесно обговорити в публічному просторі нашу індивідуальну і колективну відповідальність за збереження Румунії в зоні європейських і євроатлантичних цінностей, за збереження в нашій країні поваги до принципів і цінностей, які роблять нашу країну демократичною та європейською.

У той же час, рішення Суду усуває основний ризик того, що Румунія «зійде з рейок» на шляху до повної інтеграції у простір європейських та євроатлантичних цінностей.

Зважаючи на ці позитивні наслідки, Союз українців Румунії з повагою ставиться до рішення Суду, вітає його позитивні наслідки та закликає громадян Румунії, зокрема українську спільноту в Румунії, до спокою та стриманості, проявляти поміркованість та виваженість, повною мірою використовувати всі наявні в їхньому розпорядженні засоби для повного і достовірного інформування про кандидатів на найвищу посаду в державі.

СУР у наступний період, братиме активну участь у широких громадських зусиллях, спрямованих на підготовку та підтримку справжніх демократичних рамок з численними засобами інформації в Румунії, щоб створити надійні гарантії свободи виборців формувати свою думку, яка включає їхнє право бути правильно поінформованими.

СУР сподівається, що це рішення зміцнить нашу довіру до інститутів румунської держави, до їхньої здатності запобігати катастрофам і професійно управляти численними кризовими ситуаціями, які можуть призвести до серйозної дестабілізації нашого вільного і демократичного суспільства.

З діяльності голови СУР, депутата Миколи-Мирослава ПЕТРЕЦЬКОГО

Микола-Мирослав Петрецький привітав громадян Румунії з національним святом

1 грудня, у національний день Румунії, голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький привітав усіх з національним святом та висловив свою глибоку вдячність за неоціненну самопожертву та відданість всім, хто боровся за румунську державність.

«Національний день Румунії має особливе значення для всього румунського суспільства, адже він знаменує собою один з найважливіших і найяскравіших моментів в історії країни, увінчання зусиль, спрямованих на створення сучасної унітарної держави», – зазначив голова СУР у соцмережі Facebook.

Микола-Мирослав Петрецький у вітанні до національного свята Румунії нагадав, що «у результаті Великого об'єднання 1918 року Румунія стала не лише унітарною, але й багатонаціональною державою, майже 30% населення якої складали представники близько 20 національних меншин. Українці становили близько 3,5% населення і були четвертою за чисельністю меншиною після угорців, німців та євреїв. Резолюція Великих національних зборів в Алба-Юлії проголосила «повну національну свободу для всіх співіснуючих народів», право «навчатися, адмініструвати і судити рідною мовою» та «право на представництво в законодавчих органах і в уряді

країни» – права і свободи, які також містяться в посткомуністичному румунському законодавстві».

Він наголосив, що «модель толерантності та міжетнічного співіснування, яку пропагує Румунія, повністю відповідає як імперативу збереження та утвердження румунської культурної ідентичності, так і необхідності гарантувати право осіб, які належать до національних меншин, на збереження, розвиток та вираження своєї етнічної ідентичності в дусі взаємопізнання, взаємоповаги та міжкультурного діалогу».

З огляду на те, що 1 грудня в Румунії пройшли парламентські вибори представник українців у Палаті депутатів сказав, що це особливий день. «Цього року 1 грудня – день з подвійним значенням. З одного боку, ми святкуємо велику історичну подію, яка зробила Румунію вільною, унітарною і національною державою, а з іншого – це день парламентських виборів, можливо, найважливіших з грудня 89 року. Ми переживаємо вирішальний період для нашого майбутнього, коли всі повинні показати, що ми єдині і сповнені рішучості зміцнити нашу свободу і наше європейське та євроатлантичне покликання, наш профіль відповідальної, послідовної і передбачуваної держави».

Голова СУР закликав громадян Румунії з правом голосу до єдності і відповідальності.

«1 грудня – це дійсно день нашої свободи, солідарності та єдності, всіх тих, хто живе в Румунії, незалежно від віку, етнічної приналежності, віри та культури. У цей особливий день згадаймо великі досягнення та уроки минулого, будьмо єдині та солідарні, щоб з оптимізмом дивитися в майбутнє!», – додав Микола-Мирослав Петрецький.

СУР взяв участь у фестивалі “Культура єднає” в Р. Молдова

Регіональний фестиваль української культури “Культура єднає”, що відбувся 10 листопада в комуні Яблоана Глоденського району Республіки Молдова став особливою подією, яка вперше за 30 років об'єднала українців з півночі Молдови. Союз українців Румунії на заході представив голова Ясської філії СУР Данієль Серденчук, який у своєму виступі наголосив на необхідності тіснішої співпраці між двома українськими спільнотами, які є як україномовними, так і румунськомовними.

Організований Національним конгресом українців Молдови у співпраці з мерією к. Яблоана за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) та Агентства міжетнічних відносин Молдови, фестиваль мав на меті збереження та популяризацію культурних традицій, розвиток міжкультурного діалогу, а також зміцнення толерантності та взаємоповаги між громадами в регіоні.

Фестиваль відвідали й почесні гості – мери північних населених пунктів Молдови, представники посольств України та Швеції в Республіці Молдова,

USAID у Молдові, Союзу українців Румунії.

Вибір Яблоани, де проживає велика українська громада, як місця проведення фестивалю ще раз підкреслює важливість культурно-

го розмаїття та етнічної ідентичності в регіоні. Організатори зауважили, що фестиваль став платформою для зміцнення культурних та соціальних зв'язків між українською та молдовською громадами, а його проведення відтепер планується щорічно.

Програма фестивалю включала концерт традиційної музики і танців за участі вісьмох ансамблів у національних костюмах, демонстрацію ремесел та презентацію української та молдовської кухні.

З цієї нагоди Данієль Серденчук також взяв участь у консультативній зустрічі Національного конгресу українців Молдови з Радою мерів північно-молдовських населених пунктів. На зустрічі була представлена стратегія регіонального розвитку до 2030 року, з наголосом на захисті прав української громади, економічному розвитку, покращенні доступу до освіти та охорони здоров'я, а також підтримці культурних ініціатив.

Присутність Союзу українців Румунії на цьому заході є яскравим доказом справжнього прагнення просувати українську культуру та традиції, а також зміцнювати співпрацю між громадами в регіоні. Обмін культурними цінностями є важливим кроком до транскордонної згуртованості та співпраці.

У Бухаресті відзначили 1000 днів повномасштабної війни росії проти України

У вівторок, 19 листопада, виповнилося 1000 днів від початку збройної агресії росії проти України. З цієї нагоди Бухарестська філія Союзу українців Румунії організувала, у партнерстві з Асоціацією «Дім Чорного моря – Констанца», пленарне засідання «1000 днів від початку повномасштабного вторгнення російської Федерації в Україну», яке мало на меті нагадати про те, що вже майже три роки поблизу кордонів Румунії щодня гинуть невинні люди, росія руйнує школи, лікарні та будинки, стирає з лиця землі цілі міста, і завдає ударів по життєво важливих елементах енергетичної інфраструктури. Російські окупаційні війська майже щодня порушують права людини, вчиняють акти репресій, скоюють воєнні злочини та злочини проти людяності.

Захід розпочався з молитви за мир та за упокій душ загиблих воїнів та невинних жертв війни, яку виголосив о. Михайло Кобзюк, єпархіяльний радник у справах національних

меншин Сучавської та Радеуцької Архиспархії. Потім усі присутні в залі вшанували пам'ять жертв війни в Україні хвилиною мовчання.

«19 листопада сумний день для України, й не тільки. Це трагічний день для всього цивілізованого світу і для Європи зокрема, бо 1000 днів тому почалося повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну. Це – 1000 днів стійкості, мужності та неймовірної єдності всього українського народу. 1000 днів, протягом яких кожен українець, незалежно від місця, віку чи професії, став частиною великої боротьби за свободу», – сказав Богдан Мойсей, перший заступник голови Союзу українців Румунії. Він підкреслив, що «цей день є нагадуванням про силу укра-

їнського народу, про його нескореність і віру в перемогу». «Схиляємо голову перед тими, хто віддав своє життя, і дякуємо всім, хто бореться сьогодні за наше мирне завтра!», – додав Богдан Мойсей.

На запрошення Бухарестської філії СУР у події також взяв участь перший секретар Посольства України в Румунії Георгій Закраявський, який наголосив, що росія не досягла жодної із своїх стратегічних цілей, несе шалені втрати, але не має наміру завершувати війну. Навпаки, з кожним днем проявляє все більше

агресії та тактику тотального тероризму, про що свідчить черговий масований обстріл України 17-18 листопада 2024 року.

(Продовження на 10 стор.)

Василь КАПТАРУ

У Тімішоарі пройшов круглий стіл на тему «1000 днів війни в Україні»

Тіміська філія Союзу українців Румунії відзначила «1000 днів війни в Україні». Захід відбувся 20 листопада у приміщенні СУР в Тімішоарі, в якому взяли участь багато представників місцевих та повітових органів влади, неурядових організацій, вчителів та українських біженців.

На заході, який ознаменував цей момент глибокої скорботи для українського народу, а також для всього світу, виступило багато офіційних осіб: консул Федеративної Республіки Німеччина в Тімішоарі Регіна Логнер, заступник мера Тімішоари Космін Табере, заступник генерального інспектора Тіміського повітового інспекторату Космін Годжа, директор Регіонального поштового відділення Тімішоари Адріан Резван Лулчук, старший радник Тіміської повітової ради Агнета Кардош, начальник Управління міжнародного та економічного співробітництва мерії Тімішоари Александру Верзару, інспекторка Управління у справах меншин та міжетнічних відносин Бар-

бара Маккай, керівниця Служби стійкості та мобілізації громад Управління соціальної допомоги м. Тімішоара Анжела Чупа-Рад разом з членкинею цього ж управління Даліною Труйке та представниця організації "Врятуймо дітей" Ірина Ігнат'єва.

(Продовження на 6 стор.)

Інтерв'ю зі спецпредставником Греції з питань України Спіросом Ламбрідісом

24 – 25 жовтня в Бухаресті відбувся 13-й Aspen – GMF Bucharest Forum, захід, організований Аспен Інститутом-Румунія та Німецьким фондом Маршалла США. Форум став платформою для актуальних і складних дебатів, присвячених вирішенню складних питань у динамічному та нестабільному регіональному та міжнародному контексті. Цього року учасники проаналізували вплив нових технологій, що розвиваються, на національні економіки та безпеку, тенденції в енергетиці та технологіях та їхні наслідки для глобальних ринків, виклики трансатлантичних відносин у контексті виборів у США та вплив війни Росії проти України на регіональну стабільність.

Цей флагманський форум публічної дипломатії має стратегічне значення в Чорноморському регіоні, об'єднуючи глобальних і регіональних політичних лідерів, провідних представників приватного сектору, відомих експертів та дипломатів серед яких і спецпредставник Греції з питань України Спірос Ламбрідіс, в інтерв'ю ВС Радіо Румунія наголосив, що Захід не втомився допомагати Україні, яка неодмінно буде відбудована і стане такою країною, могутньою і процвітаючою, на яку вона заслуговує.

– Пане Ламбрідіс, вітаю і ласкаво просимо до Бухареста. Я дуже радий зустрічі з Вами. Моє перше запитання: Ви є спеціальним посланником Греції щодо України, які Ваші головні завдання?

– Моє головне завдання, як і багатьох інших країн Європейського Союзу та Альянсу демократій заради України, координувати різні дії моєї країни щодо України, як у відновленні, так і в представництві на різних форумах, де порушуються питання стосовно України. Наприклад, наступного понеділка я їду в Монреаль, де відбудеться велика конференція з питань внутрішньої переміщених осіб, викрадених дітей, а також військовополонених. Нещодавно я був на конференції з розмінування. Коротше кажучи, я є людиною, яка, скажімо так, представляє Грецію там, де обговорюється Україна в більш-менш усіх сферах діяльності.

– Пане посол, які ваші цілі? Яке ваше завдання тут, у Бухаресті, на Aspen-GMF Bucharest Forum?

– Перш за все, для мене велика честь бути присутнім на цьому дуже престижному заході. І меседж полягає в тому, що Захід хоче показати, що питання України не забуто, що Захід не втомився допомагати стороні, яка є об'єктом агресії, якою, очевидно, є Україна, і що, врешті-решт, правопорядок і міжнародні цінності повинні переважати. І саме тому ми поруч з Україною від самого початку і будемо поруч з нею стільки часу, скільки буде потрібно, тому що справедливість, повага до суверенітету, територіальної цілісності та демократії в Україні для нас не підлягає обговоренню. Отже, меседж такий: перш

за все, ми повинні бути впевнені, що Україна буде відбудована і стане такою країною, могутньою і процвітаючою, на яку вона заслуговує. Але для того, щоб досягти цього, ми повинні мати Україну. Тому зараз наші зусилля зосереджені на тому, щоб допомогти Україні відбити цю жорстоку агресію з боку Російської Федерації, і це саме те, що ми робимо.

– Ваша Високоповажносте, що ще можуть зробити країни НАТО та Європейського Союзу, щоб допомогти Україні у боротьбі з Росією?

– Основна проблема полягає в тому, що, як я вже казав, іноді ходять чутки – звичайно, це фейки, спрямовані на дуже специфічні джерела, що Захід загалом, зокрема, як ви вже згадували, дві основні великі організації, ЄС і НАТО, втомилися допомагати або послаблюють свою оборону допомагаючи Україні. Тому говорити про те, що вони недостатньо допомагають або не хочуть допомагати, – абсолютна брехня. НАТО та ЄС, практично ті країни, які там представлені, тому що, як ви добре знаєте, власне НАТО не бере участі в цьому конфлікті, як стверджують росіяни. Це не війна між НАТО і Росією. Це не так. Але країни, демократії, які є в НАТО і в ЄС, робитимуть усе і стільки, скільки потрібно, щоб постійно підтримувати Україну. Як ви знаєте, у фінансовому плані існує Регламент щодо започаткування Ukraine Facility, який передбачає величезні суми грошей. І незабаром він буде замінений новим фондом на наступні 4 роки. Так само й НАТО, звичайно, після Вашингтонської конференції, саміту у Вашингтоні прийняло рішення про низку кроків, які посилять практичну і моральну допомогу Україні. І ви знаєте, що це за кроки: більше тренувань, більше непрямої допомоги – гуманітарної, нелетальної і летальної допомоги Україні. Знову ж таки, я повторюю, що власне НАТО не бере в цьому участі. І, звичайно, більше представництва адміністративного характеру в самому Києві з офісом НАТО. Отже, багато чого відбувається і відбуватиметься ще більше. Ми будемо йти цим курсом стільки часу, скільки буде потрібно.

– Пане посол Ламбрідіс, як могло б виглядати закінчення війни в Україні за найбільш реалістичним сценарієм?

– Реалістичний сценарій, чи ідеалістичний, ми не хочемо бачити жодного сценарію, який в ім'я реалізму принесе в жертву або людей, або території, або гідність України. Тому остаточна формула миру, яка врешті-решт перемаже, бо війна закінчиться, війна не буває вічною, має базуватися на тому, що передбачено резолюцією Організації Об'єднаних Націй і що передбачено міжнародним правом. Тому повна територіальна цілісність і суверенітет для України і, звичайно, повні права для народів усіх залучених регіонів, незалежно від їхнього походження чи мови, якою вони розмовляють, людські життя і людська гідність та людська еволюція до прогресу повинні поважатися всіма. І ви дуже добре розумієте, що я маю на увазі. Люди в Криму чи на Донбасі, які вважають, що вони повинні мати якісь права і все це повинно поважатися. У цьому немає жодних сумнівів. Але це не може бути зроблено ціною каліцтва цілої країни, такої як Україна, відсікання її частин або сумніву в її суверенітеті.

– Пане посол, Росія заявляє, що присутність солдатів НАТО на території України буде серйозною ескалацією війни. А як щодо передбачуваної участі північнокорейських солдатів і, можливо, африканських солдатів на боці Росії? Це не буде серйозною ескалацією?

– Це було б так. Але західні країни, скажімо, ми більш серйозні і прискіпливі до того, що заявляємо. Ми не заявляємо про щось лише тому, що про це згадують у соціальних мережах. У нас немає доказів участі, чисельності, цієї великої кількості африканських або північнокорейських солдатів. Тому ми не коментуємо ці речі. Ми бачимо заперечення цього Росією. Це може бути прямо чи опосередковано зроблено іншими режимами, подібними до російського. Ми дуже добре знаємо, що вона отримує зброю і ракети з Ірану та інших джерел, але це не означає, що Північна Корея чи африканські країни беруть у цьому безпосередню участь. Тому ми це не коментуємо. Тепер, що стосується коментарів Росії про те, що війська НАТО, якщо вони будуть присутні в Україні, будуть серйозною ескалацією, це абсолютно гіпотетично і теоретично, тому що на українській землі немає жодних європейських, натовських чи інших військ!!! Той факт, що ми відкрито тренуємо українські збройні сили в інших сусідніх країнах, є частиною загальної допомоги, яку ми хочемо надати Україні. Але в самій Україні нічого не відбувається.

– Наступне запитання в тому ж ключі. На думку Москви, відправлення американської та європейської зброї і боєприпасів в Україну не є законним. А використання іранської та північнокорейської зброї, боєприпасів та електронних компонентів, що надходять з Китаю, є законним?

(Закінчення на 12 стор.)

Всесвітня служба Радіо Румунія

Ukrainian MusicLab, програма підтримки українських артистів

30 жовтня сцена бухарестського клубу Control ожила завдяки українським талантам, пропонуючи глядачам захоплююче шоу музики та культурного обміну. Такий захід було проведено в рамках першої програми Ukrainian MusicLab, яка спрямована на підтримку українських артистів та їх популяризацію на сучасній європейській сцені.

Серед виконавців, відібраних до участі в цьогорічній програмі були: Андрій Бармалій x Олександр Явдик (електроніка/ джаз/ джангл), Farba Kingdom (постпанк), NFNR (мрійлива електроніка), Postman (сіті-фольк), а також ТАНКАТАКА (інді-поп) – українська співачка, яка нині проживає в Німеччині. Це можливість для українських артистів бути почутими, мати таку підтримку дуже цінно, каже співачка. «Дякуючи Control club в Бухаресті, ми мали можливість 30 жовтня виступити там, у дуже престижному місці, і публіка дуже тепло прийняла нас. Було дуже затишно, насправді, я вперше була в Румунії, я вперше була в Бухаресті. І такий теплий прийом, насправді, вартий дуже багатого».

Зіштовхнувшись із викликами війни, багато українських митців були змушені призупинити свої проекти або виїхати за кордон. Учасниця Ukrainian MusicLab Танкатака каже, що в сучасних умовах українським артистам досить важко самостійно просуватися, тому цей проект став своєрідним вектором для її подальшого руху. На концерті також були присутні організатори різноманітних музичних фестивалів з Бухареста, Клуж-Напоки та Тімішоари, які зацікавлені в подальших колабораціях зі співаками. «Дуже різноманітна була аудиторія. В тому числі, і іноземці, і румуни, і українці. Дуже було приємно бачити наших співвітчизників, поспілкуватися після виступу. Почути, як нас багато виявляється, і мені розповіли, що в Бухаресті дуже велике українське ком'юніті. Чому я дуже-дуже тішусь, і це, знаєте, дає таке відчуття дому, дуже сильно», – розповіла учасниця Ukrainian MusicLab Танкатака.

На концерті в Бухаресті Танкатака вико-

нала не лише вже відомі композиції, а й нові пісні, які ввійдуть в її дебютний альбом. Співачка розповіла, що для неї було надзвичайно важливо отримати зворотній зв'язок і відгук публіки. Адже в основі цих пісень реальні історії та її власні переживання. «Нещодавно буквально півтори тижня тому в мене вийшов новий сингл, який я також представила в Control Club. Сингл «Анестезія», який розповідає історію однієї вцілілої дівчини, яка вижила в результаті страшної трагедії в Дніпрі, що сталася взимку 2023 року. І для мене це було теж важливо, розповісти новій аудиторії про цю трагічну подію. Нагадати про те, що війна досі триває».

Окрім концертної діяльності, учасники програми протягом трьох тижнів відвідували онлайн-семінари, воркшопи та тренінги в Бухаресті. Разом з провідними експерта-

тепло та уважно віднеслась до кожного з артистів», розповіла учасниця проекту Танкатака.

Сьогодні музична індустрія в Румунії розвивається дуже швидкими темпами. Тут досить різноманітне культурне та концертне життя. Окрім цього, Румунія та Польща мають найбільші та найпотужніші музичні ринки в Східній та Центральній Європі. Плюс вони логістично близькі до України, розповіла одна з організаторок Ukrainian MusicLab Альона Дмуховська. «Дуже логічно приїжджати в найближчі країни, в яких вже і так вирує культурне життя. І саме зважаючи на цей фактор, і зважаючи на дуже класних партнерів із Control Club, які представляють, ну напевно, найкращу та найцікавішу музику зараз, ми обрали, що це буде саме Бухарест.»

Організацією проекту та відбором учасників займалися чотири партнери: Французьке медіа Euroravox у співпраці з французьким інститутом в Бухаресті, клубом Control Club та, власне, Music Export Ukraine. Учасників відбирали зважаючи на мотивацію та перспективу подальшого розвитку. «Ми робили Open Call, і в нас, напевно, в 5 чи 6 разів навіть більше було заявок ніж ми могли надати місць для учасників проекту, тому це показало нам, що зацікавленість є, що в наступному році треба стовідсотково робити такий проект, можливо навіть ще більшого масштабу, якщо будуть можливості. І дійсно що є попит і класний талант, який готовий бути представленим на міжнародному рівні», – розповіла організаторка Ukrainian MusicLab Альона Дмуховська.

А щоб не прогавити відбір до Ukrainian MusicLab у 2025 році та інші цікаві можливості в музичній індустрії, Альона Дмуховська закликає підписуватися на сторінку Music Export Ukraine в Фейсбук та Інстаграм. Тут їхня команда публікує анонси щодо всіх подій та запланованих проектів. Тож до наступної зустрічі в Бухаресті!

Аліна ОКОЛОТ
BCPP

ми з Румунії, України, Німеччини, Франції та Британії українські артисти досліджували нові шляхи просування та диверсифікації доходів на європейському музичному ринку, навчалися технікам виробництва контенту, вчилися розкривати свою індивідуальність. «Окрім того в самому Бухаресті ми мали можливість також бути присутніми в ефірах на радіостанціях, ми мали можливість відзняти промо-матеріали для майбутніх наших проектів або подач на інші шоукейси, або фестивалі. Тобто команда дуже професійна. І дуже

У Тімішоарі пройшов круглий стіл на тему «1000 днів війни в Україні»

(Закінчення. Поч. на 4 стор.)

Голова Тіміської філії СУР Марія Сабо Кондрей виступила модераторкою круглого столу та забезпечила румунсько-український переклад. У своєму виступі пані Кондрей підкреслила, що: «цей захід було організовано з метою осмислення глибокого впливу збройного конфлікту в Україні та підтвердження прихильності Союзу українців Румунії до миру,

стабільності та національної співпраці. Крім того, цей момент роздумів та діалогу об'єднав лідерів міжнародної спільноти, дипломатичних установ та експертів у галузі безпеки та прав людини, науковців, представників української громади, місцевої адміністрації Тіміського повіту та неурядових організацій». Голова Тіміської філії СУР подякувала усім присутнім за їхню участь та підтримку протягом 1000 днів війни Росії проти України.

Від імені Тіміської філії СУР також висту-

пили перші заступники голови філії Міхаєла Бумбук, Сорін Шпилька та Василь Дрозд. На заході також був присутній заступник голови Арадської філії СУР Дмитро Стулянек. Також були присутні багато членів Повітового комітету, голови місцевих організацій: Мар'яна Кубаш з П'єтроаса Маре, Сорін Лавер зі Штюки, Йоан Болдіжар з Джармати, представник Молодіжної організації Габріель Білан та представниця Жіночої організації Б'янка Гинда.

Звернення голови СУР з нагоди Дня пам'яті жертв голодоморів

Щороку, в четверту суботу листопада, українці зі всього світу вшановують пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років та і масових штучних голодів 1921-1923 і 1946-1947 років, штучно спричинених тоталітарним комуністичним режимом під керівництвом Йосипа Сталіна. Це був найтемніший період московської політики влаштування кампанії голоду та винищення українського населення.

Голодомор 1932-1933 років є однією з найбільших національних трагедій у новітній історії України, жертвами якої стали від 5 до 8 мільйонів людей. Більшість істориків вважають, що цей страшний голод, спричинений сталінським режимом, мав на меті знищити українську ідентичність, придушити прагнення українців до незалежності та повністю знищити українську націю та її культуру.

Це був один з найжахливіших злочинів, скоєних московським режимом проти українського населення. На сьогоднішній день Голодомор визнаний геноцидом, або злочином проти українського народу і проти людності, парламентами понад 30 країн світу, Європейським парламентом і Парламентською асамблеєю Ради Європи.

Два роки тому з моєї ініціативи Палата депутатів і Сенат Румунії на спільному засіданні прийняли Декларацію, в якій визнали Голодомор (навмисно спричинений голод

1932-1933 років в Україні) жахливим злочином проти українського народу і проти людності. У контексті відзначення 90-х роковин Голодомору 1932-33 років я хотів винести на перший план цей трагічний епізод, як частину української колективної пам'яті, що ми зобов'язані пам'ятати, щоб жахіття минулого ніколи не повторилися.

Водночас, зараз, майже через три роки після початку збройної агресії російської федерації проти України, ми бачимо, що путінський режим, справжній спадкоємець і продовжувач сталінської політики, знову використовує холод і голод як метод війни та винищення українців. Через 92 роки після масового штучного голоду 1932-1933 років ситуація в Україні знову драматична, а своїми нещодавніми ударами ракетами та дронами по містах та цивільній енергетичній інфраструктурі Москва хоче залишити мільйони українців у холоді та темряві, без їжі та води.

Сьогодні український народ веде оборонну війну проти росії, яка, як і понад дев'яносто років тому, вдається до терору, гвалтувань, депортацій, вбивств, страт, а російська анти-українська пропаганда відкрито закликає до геноциду і злочинів проти людності. Непокаране зло повертається, найчастіше сильнішим. Голодомор 1932-1933 років був одним з найжорстокіших і найцинічніших злочинів Москви проти українського народу, а сьогодні нащадки російських катів повернулися, щоб знищити українців як націю. Тільки підтримуючи Україну, ми можемо зупинити Зло.

Запрошую вас запалити свічку в пам'ять про жертв Голодомору 1932-1933 років та війни в Україні.

Нехай Господь Бог упокоїть всі ці невинні душі!

www.uur.ro

СУР отримав успіх на парламентських виборах

(Закінчення. Поч. на 1 стор.)

Він додав, що «запорукою нашої перемоги стало те, що ми проводили кампанію, спираючись на вже досягнутих результатах. Ми мали, що представити! Ми говорили про те, що зробили для людей, а не про порожні обіцянки, яких люди і так не терплять. Цей підхід, який ми обрали з самого початку, вирізняв нас, зблизив з

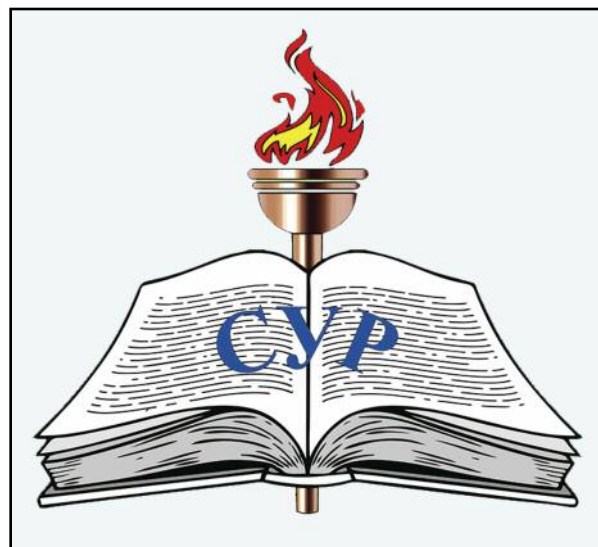
нашими громадами і переконав людей підтримати нас».

Представник українців у Палаті депутатів наголосив, що передвиборча кампанія СУР була чистою, без брудних нападів. «Ми зосередилися на тому, що дійсно має значення: проектах, досягненнях, людях. Ми не скотилися в болото

безплідної конфронтації і це високо оцінили наші виборці, які зрозуміли різницю в нашому ставленні», – написав він.

Голова Союзу українців Румунії також додав: «Ми виходимо з цих виборів з найкращим результатом для СУР з 2008 року, справжньою перемогою, яка чітко говорить нам про те, що попереду ще дуже багато роботи. Нам вдалося відновити і виправити не зовсім задовільні результати, отримані на місцевих виборах і пере-

вершити очікування в ключових повітах та населених пунктах, зміцнивши свої позиції навіть у діаспорі. Щиро дякую всім, хто був поруч з нами: командам Союзу, відданим членам наших громад та кожному, хто вірить у нас і підтримує представників СУР. Разом ми показали силу єдності та нашої великої родини. Разом ми продовжуватимемо будувати, слухати та реагувати на потреби всіх членів української спільноти, бо тільки разом ми зможемо зберігати і передавати далі нашу культуру, цінності та віру предків».

«Цей новий мандат, який я приймаю з усією відповідальністю та відданістю, яку я вам обіцяв, не є моїм! Він наш, спільний! Я дякую вам за те, що ви довірили мені представляти інтереси української спільноти Румунії в Парламенті!» – написав голова Союзу українців Румунії Микола-Мирослав Петрецький.

ГОЛОСУЙТЕ!
СОЮЗ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ
ПАЛАТА ДЕПУТАТІВ
РУХАЙМОСЯ ДАЛІ РАЗОМ!

СУР

МАРІЯ САВОНІШЧЕНКО
ІГОР ЛІСІВ
МІКОЛА-МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ
ІЛІЯ САМЧУК
ВАСИЛЬ ПІСЦЬОК
ЛІМКА ПЕРЯКИ

ЗА МАЙБУТНЄ, В ЯКОМУ ГОЛОС КОЖНОГО ПОЧУТИЙ

В Ізвоареле Сучевей відбувся 16-й ярмарок лісових ягід і плодів

У четвер, 24 жовтня, в самому серці Буковини, у селі Ізвоареле Сучевей, відбувся 16-й ярмарок лісових ягід і плодів. Організований восьмирічною школою ім. Йона Афлоарей, цей ярмарок перетворив місцевий Будинок культури на живий простір традицій і вдячності за щедрість осені.

Директорка школи Крізантема Александер з ентузіазмом і відданістю справі зуміла зібрати дітей, молодих людей і літніх осіб, аби разом насолодитися плодами найбагатшої пори року. Тому ярмарок став не просто місцем зустрічі, а справжнім святом всієї громади, в якому з ентузіазмом взяли участь мешканці цього населеного пункту.

Захід розпочався з презентації стендів зі смаколиками, прикрашених учнями за підтримки батьків та вчителів. Присутні мали змогу помилуватися та скуштувати найрізноманітніші осінні страви: варення, джеми, повидло, желе, соління та інші продукти, приготувані з майстерністю та дбайливістю. Ліс, з його багатствами, такими як малина, ожина, чорниця, шипшина, суниця, обліпіха та інші смачні плоди, відкриває свої скарби, дбайливо зібрані працюючими руками місцевих жителів. Ці ягоди символізують не лише плодючість землі, але й глибокий зв'язок між людьми та природою, відносини поваги та відданості, що зберігаються протягом століть.

Представники кожного стенду описували виставлені продукти, ділилися рецептами та розповідали про процес приготування. Залучаючи їх до цієї діяльності, організатори намагаються заохотити молодь до збереження місцевих традицій та передати ці цінності прийдешнім поколінням. Одним з найпопулярніших був стенд «Комора буковинських гуцулів», організований місцевою майстринею з Молдови-Сулиці Лореданою Стойкою.

Подія продовжилася виступом талановитих дітей з регіону, які представили на сцені традиційні танці та пісні, що ілюструють автентичність місцевої культури: гурт «Палтинські гуцули», під керівництвом Константини Бурсук, ансамбль «Квіточки» з Молдови-Сулиці під керівництвом Дани Чуперчук, ансамбль «Буковинка» з Верхньої Бродини під керівництвом вчительки Джети Добранські, ансамбль «Квіти журавлини» у супроводі директорки школи з Пояна Стампей, вчительки Доріни Пайку. Концерт став справжнім святом культури і традицій гуцулів, що поєднало красу музики і танцю з автентичною радістю громади.

Біля підніжжя гір, під чистим небом Буковини, ярмарок лісових ягід і плодів став чарівним місцем, де час, здавалося, зупинився. Це була гарна нагода насолодитися не лише принадами сезону, але й культурним багатством цього місця. Цей ярмарок залишиться в пам'яті всіх учасників завдяки своїй здатності об'єднувати людей та святкувати традиції, природу та життя української громади Ізвоареле Сучавей.

Делія МАРТИНЯК

Союз українців Румунії на книжковому ярмарку Gaudeamus-2024

У середу, 4 грудня 2024 року, Союз українців Румунії презентував на 31-му книжковому ярмарку Gaudeamus, два томи, видані під егідою та за фінансової підтримки СУР: «Сторінки української літератури», збірка перекладів з прози українських класиків (Марка Вовчка, Івана Франка, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського, Ольги Кобилянської, Василя Стефаника та Миколи Куліша – представника покоління «Розстріляного відродження»), здійснених Міхаєлю Гербіл, Крістіною Сілагі, Іоаном Гербілем та Джессікою Білчек, надруковані видавництвом RCR Editorial, Бухарест, 2024 р., та «Життя та Акафіст святого Івана Нового Сучавського», двомовне видання румунською та українською мовами, написане і перекладене священником Міхаєм Кобзюком, надруковане видавництвом Crimsa, Сучава, 2024 рік.

На відкритті заходу його ведучий, пан Михайло Трайста, голова Бухарестської філії СУР, подякував присутнім за участь і запросив до слова пана Миколу-Мирослава Петрецького, голову СУР і депутата румунського парламенту від української меншини.

Микола-Мирослав Петрецький підтвердив свою підтримку публікацій, які відображають події та життя українців у Румунії та за її межами і наголосив на необхідності видання книг, перекладів або авторських творів, щоб дати багатостороннє уявлення про нашу етнічну українську ідентичність.

Далі слово було надане д-ру філологічних наук, професору української мови та літератури Філологічного факультету (УББ) та голові Клузької філії СУР, який представив збірку "Сторінки української літератури", підкресливши важливість видання цієї збірки української прози для українців Румунії, які з різних причин не мали можливості ознайомитися з творчістю згаданих письменників, але особливо для румунського читача, для якого ця книга є «вікном» до захоплюючого всесвіту української літератури.

Своєю чергою, пані Міхаєла Гербіл, доцентка цього ж факультету, розповіла аудиторії про роль і значення кожного перекладеного письменника в українському літературному процесі на мікрорівні, а також про їхнє значення в контексті європейської літературної думки на макрорівні.

Стосовно другої книги, «Життя та Акафіст святого Івана Нового Сучавського», шкільний інспектор з питань української меншини при Сучавському повітовому шкільному інспектораті та голова Сучавської філії СУР Ілля Саучук висвітлив основні біографічні віхи святого Івана Нового, який народився близько 1300 року в місті Трапезунт (Туреччина) і чие життя і страждання відображені у настінних розписах храмів Молдови.

На книжковому ярмарку Gaudeamus СУР також представив стенд з журналами та газетами («Вільне слово», «Український вісник», «Український вісник» рум. мовою, «Наш голос» «Українські відлуння», «Дзвоник», «Бджілка», а також томами прози, поезії, драматургії, перекладів, наукової літератури тощо, румунською та українською мовами, що вийшли друком під егідою СУР.

На завершення всі присутні на презентації отримали безкоштовний примірник обох томів, а також інші публікації Союзу українців Румунії.

Іван ГЕРБІЛ

Грудень – місяць молитви та духовного очищення

Ще один рік швидко добігає кінця, останній місяць року вже на календарі. Наближаються свята і багато людей починають готувати подарунки для близьких, друзів та знайомих. Гарно робити подарунки, але ще ліпше робити добрі справи милосердя, тобто допомагати справді потребуючим.

Для частини людей, грудень – це місяць підбиття підсумків, період року, коли вони аналізують те, що зробили і те що залишилося їм зробити у наступному році. Для інших – останній місяць року є періодом швидких заробітків, враховуючи те, що у цей час багато магазинів пропонують знижки та працюють багато святкових ярмарків, переповнених людьми. Для тяжко хворих та осіб з вадами, для літніх та самотніх осіб, це період надії та віри в Бога.

Для нас, православних українців, грудень є часом молитви, посту, який почався цього року 28-го листопада і триває до 7-го січня, та підготовки до Різдва Христового – одного з найголовніших свят у християнському календарі. Наші віряни у цей період більше моляться, збираються на спільні молитви та служби і протягом тижня, а головню у п'ятницю після

обіду, коли багато людей моляться за мир у всьому світі, і в Храмі звершується Таїнство Маслосвяття. Тож для нас цей період наприкінці року подібний до періоду Великого Посту перед Воскресінням Ісуса Христа. Різниця лише в тому, що цей піст є постом радості, тому що наприкінці ми святкуватимемо радість Народження Сина Божого, а Великий піст є особливо суворим і важливим для всіх християн, зокрема, – його останній, Страсний тиждень, коли згадуються події кінця земного життя Спасителя, його добровільні страждання та смерть на хресті, які завершилися Його славним Воскресінням з мертвих.

Різдвяний піст це час духовного очищення і підготовки до великого свята Різдва Христового. Хоча цей піст вважається менш строгим, кожен із нас намагається утримуватися від скоромної їжі, а перш за все – від гріхів і зла, як того вимагає наша церква і як робили наші предки, щоб звільнитися від пристрастей, від усього, що сковує і раниє нашу душу і серце, котрі мають бути чистими як ясла, в які поклали немовля Ісуса. Щире покаєння приводить Бога в дім людини. Домом цим є

наше серце, а двері – це покаєння, як сам Він каже: «От, стою при дверях і стукаю: як хто почує голос мій і відчинить двері, увійду до нього і вечерятиму з ним і він зо мною.» (Одкровення 3,20).

Щоб почути Його і прийняти на вечерю нам потрібно приділити увагу духовному очищенню, молитві, припасти на коліна і розмовляти з Ним. Я завжди відчуваю велику радість, коли приходжу до храму на богослужіння, а там вже велика кількість людей у молитві на колінах, які просять Небесного Отця змилюватися над нами, об'єднати усіх нас у мирі та злагоді одне з одним на Різдво Христове, з колядками та з чистими серцями.

отець Іван ЮРЧА

У Бухаресті відзначили 1000 днів повномасштабної війни росії проти України

(Закінчення. Поч. на 4 стор.)

Зі свого боку, президент Асоціації «Дім Чорного моря – Констанца», колишній дипломат і аналітик зовнішньої політики Дорін Попеску розповів, що у Румунії в народі кажуть, що людина помирає двічі: перший раз, коли його душа відходить до Бога, а вдруге, коли про неї забувають. Він наголосив, що ми не маємо права забувати тих, хто віддав своє життя на полі бою, захищаючи територіальну цілісність української держави. «Українці побачили за ці тисячу днів фантастичну підтримку з боку румунського населення і, в ці дні підтримки, в перші дні підтримки, я хочу, щоб ви повірили мені, що я як громадянин Румунії ніколи раніше не бачив прекраснішої Румунії. Я переконаний, що ця війна змінить на краще взаємосприйняття Румунії та України, румунів та українців», – підкреслив Дорін Попеску.

Військовий аналітик Мар'ян Зідару розповів про успіхи українських Збройних сил на Чорному морі, нагадавши про потоплення крейсера «Москва» та інших кораблів, які практично витіснили російський флот з Чорного моря. Ще одним успіхом, за його словами, стало розвінчання міфу про непереможність російської системи протиповітряної оборони С-400, що змусило Туреччину відмовитися від багатомільярдного контракту з Росією.

Резван Кетелін Нікола, координатор «World Vision-Констанца», розповів про

підтримку, яку Фонд «World Vision-Румунія» надає «найціннішому скарбу України» тим 28 тис. українських дітей, які знайшли прихисток у Констанці, котрі «є майбутнім України і повернуться додому, щоб відбудувати її і зробити однією з найкрасивіших країн Європи».

«Ми сподіваємося, що із закінченням цієї війни та з настанням миру, завдяки цим дітям, ми зможемо зберегти дружні відносини і переконатися, що вони залишаться міцними в довгостроковій перспективі», – сказав Резван Кетелін Нікола.

У свою чергу, журналіст Василь Каптару нагадав, що «все румунське суспільство продемонструвало безпрецедентну солідарність і підтримку у відповідь на ситуацію, спричинену війною в Україні, а Союз українців Румунії завжди був в авангарді цієї неймовірної підтримки». Він також сказав, що зараз особливо важливо, щоб «весь цивілізований і демократичний світ, до якого належить і Румунія, має усвідомити, що ЗСУ потребують твердої і безперервної підтримки для того, щоб остаточно зупинити російську навалу, яка небезпечно наближується до східних кордонів Румунії, ЄС і НАТО».

Хор «Едельвейс» та хор дітей біженців «Ластівка» виконали добірку зворушливих пісень з глибоким посланням надії та віри в силу добра. Театральна група «Фаворит», яка також складається з українських переселенців і діє при Бухарестській філії СУР, представила коротку виставу про війну та її вплив на життя українського населення.

Під час заходу було представлено фотовиставку про сувору реальність конфлікту в Україні – школи, лікарні та житлові будинки, розбомблені російською армією, знімки, які фіксують біль людей та сцени життя у воєнний час.

«Я У РІДНІМ СЛОВІ ТАК, НЕНАЧЕ В РАІ»

Так називалася літературно-музична академія, присвячена 90-літтю відомого українського письменника Богдана Радиша-Маринюка, яка відбулася 10 листопада 2024 року в Косівському будинку культури та дозвілля.

Захід зібрав численну аудиторію поціновувачів поетичного слова, серед яких колеги по перу, журналісти, художники, викладачі та студенти Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв, члени Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка та РО «Просвіта», Союзу українок – усі, хто знав і щиро поважав Б.І. Радиша-Маринюка за його вагомий внесок у літературу України.

У фойє – викладка книг із творчого доробку письменника. Зал заповнений. На сцені портрет письменника.

«Ювілей талановитого майстра Слова Богдана Радиша-Маринюка і присвячений йому вечір є символічним. Бо хоч і відбувається в час жорстокої війни з російським окупантом, він усе ж засвідчує незнищенність української нації і незборимість нашого руху! Від імені усіх присутніх дякую нашим захисникам і захисницям, воїнам Збройних Сил України за те, що сьогодні ми маємо змогу відзначити цю дату. Слава Збройним силам України! Слава Україні!» – такими словами відкрила академію заслужений працівник освіти України, письменниця, членкиня НСПУ, НСЖУ Аделя Григорук.

Всечесний отець Олег, священник церкви св. Василя Великого УГКЦ м. Косова, також висловив свою вдячність та повагу захисникам України і провів церемонію молитовного пошанування пам'яті майстра Слова.

Модератори дійства – Аделя Григорук та студентка інституту ПДМ ЛНАМ Анастасія Телючик – почергово вели цей небуденний захід.

Атмосферу свята важко передати словами. Свої розповіді про віхи життєвого і творчого шляху Богдана Радиша-Маринюка ведучі об'єднали в гармонійну композицію з декламуванням віршів поета, виступами творчих колективів, живим голосом Б.Радиша із фільму про нього.

Богдан Радиш Маринюк – член Національної спілки письменників України, лавреат літературних премій ім. Василя Стефаника, Михайла Павлика, Марійки Підгірянки. Нагороджений медалями «Будівничий України», «За заслуги перед Прикарпаттям».

Письменниця А.Г. Григорук, ведучи мову про літературні досягнення Б. Радиша, наголосила на високій етичності його лірики, багатожанровості творчості, досконалій майстерності його сонетарію. А найважливіше, зазначила науковиця, що Богданові Радишу вдалося знайти свою Карпатську

Ат-лантиду – Гуцулівію, – живу, зелену, неповторну, повну чарів і краси, кровно рідну на всі часи, яку він щиро підніс у дарунок і нам, своїм читачам. Він автор 38 книг поезій і прози, і не тільки майстер сонетів, але й притч, рубаїв, лагідаріїв, паремій, паліндромів, сатиричних віршів, коломийок. Його перу належать і твори для дітей. Книжки Богдана Ілліча мають змогу читати в бібліотеках найстарішого в США Гарвардського університету та Конгресу США. Більше п'ятдесяти поезій покладено на музику Левком Димінським, Володимиром Сполницьким, Євгеном Бондаренком, Володимиром Домшинським, Тетяною Стасюк, Остапом Гавришем, Мирославом Дзьобою, Зоєю Слободян, Богданом Кучером та іншими композиторами.

2024/11/10 15:22

2024/11/10 15:54

У поетовій душі затишно всім музам: він грав на скрипці, цимбалах, бандурі, співав в народно-

Національна спілка письменників України
Косівська першорядна організація НСПУ
Клуб інтелігенції ім. І. Пелипейка
Будинок культури та дозвілля Косівської міської ради

ЛИСТОПАДА 10 2024 РОКУ
ЗАПРОШУЄМО
ВСІХ ШАНУВАЛЬНИКІВ ПОЕТИЧНОГО СЛОВА!

НА ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНУ АКАДЕМІЮ
"Я У РІДНІМ СЛОВІ ТАК, НЕНАЧЕ В РАІ"
ПРИСВЯЧЕНУ 90-ЛІТТЮ
ВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО
ПИСЬМЕННИКА
**БОГДАНА
РАДИША-МАРИНЮКА**

ПОЧАТОК О 15 ГОДИНІ
БУДИНОК КУЛЬТУРИ ТА ДОЗВІЛЛЯ КОСІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

му чоловічому просвітянському хорі «Гомін», умів творити мистецькі речі з дерева, захоплювався скульптурою.

Палітра діяльності Богдана Радиша різноманітна: був викладачем композиції Косівського училища декоративно-прикладного мистецтва, заступником представника Президента України в Косівському районі, депутатом обласної і районної рад, директором Косівської центральної районної бібліотечної системи, головою районних об'єднань «Просвіта» та Конгресу української інтелігенції.

Життєвий і творчий шлях Богдана Ілліча – приклад самовідданого служіння народові. Він гордість нашої нації, гуцульського краю, бо залишився вірним своєму покликанню – співати осанну своїй Гуцулівії.

Вечір пам'яті пройшов цікаво й захоплююче, він нікого не залишив байдужим і припав до душі кожному з присутніх, бо тут лунала поезія Богдана Ілліча, сповнена любов'ю й ніжністю до батька й матері, до зелених смерек й високих Карпат, Гуцульського краю, і линула вона з глибини душі й серця читців – Ігоря Маковічука, Артема Ловягіна, студентів Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Анастасії Телючик, Ольги Волошенюк, Євгенії Братівник, Романа Катрича та Назара Мельника. Шквал аплодисментів отримала від присутніх і Олечка Радиш – правнучка поета, яка прочитала вірш праділуса «Осінь» під супровід гуцульської дрімби.

Голос Богдана Радиша-Маринюка, який звучав з екрана, творив живу присутність поета серед нас, його шанувальників, він мовби впевнював, що поет як ніколи не зраджував своїм горам, так ніколи їх не покине, хоча вічність уже рік як покликала його за собою.

(Продовження на 13 стор.)

Марія ПОРОХ,
членкиня Клубу інтелігенції
ім. І.Пелипейка та РО «Просвіта».
Світлини авторки та з відкритих джерел.

Резолюція ради СУР про європейський та євроатлантичний напрямок розвитку Румунії

(Закінчення. Поч. на 2 стор.)

Європа для нас – це гарантія і священний простір свободи, шанс на гідне та успішне життя, гарантія політичної, культурної, соціальної, освітньої та етичної цивілізованості, стандарт і емблема вільного та відповідального життя, керованого цінностями і принципами, місце, де ми знаходимо нашу любов і повагу до цінностей, які нас об'єднують, шанс остаточного звільнення від варварського ідеологічного проєкту Москви, в якому наші батьки, діди і прадіди переживали свої страждання і страхи, наш вибір жити в зоні свободи і наша помста, помста наших поколінь за муки, страхи і страждання, пов'язані з невільним життям наших батьків, дідів і прадідів.

Протягом усієї посткомуністичної історії Румунії українська спільнота в Румунії була основним орієнтиром, чесним партнером і міцним фундаментом, на якому будувався європейський шлях нашої країни. Українська громада в Румунії щодня будувала європейськість в Румунії, щодня приносила сюди Європу, щодня будувала європейську мрію. Разом нам вдалося зберегти цей європейський шлях прямим, незважаючи на російські пісні сирен.

Українська спільнота Румунії і сьогодні може бути взірцем мужності, далекоглядності та відповідальності на національному рівні за збереження незмінності європейського та євроатлантичного курсу Румунії.

Навіть сьогодні ми не маємо права втомитися. Наші діти просять нас утримати цю країну в європейській парадигмі, яка гарантує їм свободу можливостей, свободу совісті, право на думку, свободу

пересування в Європі, гарантію гідного рівня життя, багаторазову модернізацію та захист від стихійних лих.

У членстві в ЄС і НАТО Румунія знаходить все, чого може бажати вільна країна: права і свободи, безпеку і підтримку, колективний захист від катастроф, свободу рішень, цінності і принципи, повагу з боку партнерів, надійні зовнішні альянси, добробут і високий рівень життя, баланс між національною специфікою і європейською ідентичністю.

У членстві Румунії в ЄС і НАТО українська спільнота Румунії знаходить все, що може бажати етнічна меншина в цивілізованій країні: від прав до свобод, від гідних умов життя до безпеки.

Тому сьогодні українська спільнота Румунії через повноважний і відповідальний голос Ради Союзу українців Румунії підтверджує свою повну відданість європейському та євроатлантичному шляху Румунії та закликає всіх своїх партнерів у румунському суспільстві, політичний клас та всіх виборців Румунії підтримати європейський та євроатлантичний шлях Румунії, проголосувавши у неділю, 8 грудня, у другому турі президентських виборів!

Ми також відповідально звертаємося до потужного проєвропейського ресурсу наших місцевих українських громад! Зростають ризики, що популістська антиєвропейська риторика буде посилюватися і тут.

Протягом останніх трьох десятиліть ми розвивали наші громади за рахунок значних європейських коштів: модернізували школи, дитячі садочки, будували транспортні магістралі, мости та авто-

бани; великі європейські інвестиційні проєкти принесли нам нові робочі місця, зберегли місцеву економіку, бізнес-проєкти і т.д. Європа масово підтримала розвиток наших місцевих громад. Ми змогли побудувати європейську мрію в Румунії.

Наші брати, сестри, сини та доньки мали і мають можливість вільно подорожувати та працювати по всій Європі та в світі. Ми знаємо від них з перших вуст про переваги європейської мрії в інших європейських країнах. Наші діти, брати і сестри сповна насолоджуються європейською мрією по всьому континенту. А вдома наші спокій і впевненість в їхній здатності стати на ноги у великих європейських країнах і чесно насолоджуватися своєю працею, стати багатими і щасливими, освітлюють наше життя. Ми маємо велику потребу в тому, щоб наші сини і брати завжди приносили цей спокій і світло з інших країн Європи у наші помешкання. Будь ласка, не дайте цьому світлу згаснути! Не дайте згаснути цьому миру! Будь ласка, не створюйте кордони між собою та вашими синами і братами, які вільно і щасливо живуть у Європі!

Наші місцеві українські громади ніколи не відчували такої радості життя у вільному світі, як зараз. У неділю ви маєте можливість не зберегти Європу в житті ваших дітей та у ваших домівках! У неділю ви будете сильними! У неділю ми будемо сильними!

Європейська Румунія залежатиме від вашого голосу в неділю!

У неділю, проголосувавши вільно і відповідально, ми зробимо нашу європейську Румунію красивою, безпечнішою, сильнішою!

Інтерв'ю зі спецпредставником Греції з питань України Спіросом Ламбрідісом

(Закінчення. Поч. на 5 стор.)

– Я думаю, що ви дуже гарно відповіли на своє запитання. Звичайно, це не легітимно. Усі ці країни, які ви згадали, і все це основне озброєння, яке надходить до Росії, дуже добре сприймається і вітається Росією. Чого вони очікують? Що ми залишимо Україну воювати зі списками і стрілами? Звичайно, ми допомагаємо Україні захищати себе і оборонятися. Це наш обов'язок. Є угоди між країнами Заходу й Україною. Власне, нещодавно ми також підписали з Україною двосторонню угоду про співробітництво у сфері безпеки. Тому ми допомагаємо Україні і продовжуємо це робити. Це природно. Ми допомагаємо тому, хто зазнає агресії. Це стаття 51 Статуту Організації Об'єднаних Націй. Це наш обов'язок, моральний, практичний і ми пишаємося тим, що робимо це.

– Пане посол, як західні країни могли б краще боротися з російською пропагандою, фейковими новинами, дезінформацією тощо?

– Це більш загальне питання про те, як дуже відкрите і дуже вільне суспільство Заходу справляється з інформацією, яка сьогодні надходить з усіх джерел: легітимна, нелегітимна, правдива, достовірна, недостовірна, фейкові новини, не фейкові новини. Тому я вважаю, що пересічна людина на Заході повинна, перш за все, сама розуміти, що вона хоче сприймати як новини, серйозно ставитися до цього і краще розбавляти і перетравлювати те, що в переважній більшості надходить

щодня до наших вух чи очей під виглядом інформації. Дуже часто ця інформація є фейковою, існує ціла, як ви знаєте, індустрія пропаганди, що походить із сумнівних джерел. Ви згадали про Росію. Я можу згадати вам, кілька років тому, більш жакливе джерело, яким був ІДІЛ. І тоді, як ви пам'ятаєте, члени Халіфату стверджували, що ми ось-ось завоюємо... пів-Європи. Отже, як громадяни, як відповідальні громадяни і освічені люди, ми повинні бути більш уважними до того, що ми слухаємо. Насправді, коли ми очолюємо суспільні, урядові установи на Заході, ми робимо все можливе, щоб захистити себе від таких ситуацій. З іншого боку, ми не можемо запроваджувати цензуру, щоб бути там, бо це те, що ми відстоюємо – свободу слова і вільну демократію, де кожен може говорити все, що він хоче. З іншого боку, ми повинні мати можливість, знову ж таки, як громадяни, судити про те, що ми сприймаємо, а що відкидаємо.

– І на завершення інтерв'ю, пане посол Спірос Ламбрідіс, якими на Вашу думку можуть бути сценарії європейського безпечного порядку після закінчення війни в Україні?

– Це для мене джерело оптимізму, не зовсім наївного оптимізму. Але ви знаєте, як студент і як аспірант, я завжди був на боці ідеалістів міжнародних відносин. Я не є прихильником реалістів, хоча кажуть, що вони зазвичай напо-

легливіші і саме вони виграють ці ідеологічні битви. Так от, для мене майбутня мирна архітектура Європи повинна включати Росію. Росія – європейська держава. Її не можна виключати, але для цього сама Росія і режим у Кремлі повинні зрозуміти, що такою поведінкою вона виключає себе з сім'ї цивілізованих європейських народів. Ми з розпростертими обіймами чекатимемо на Росію, яка прийме демократичні цінності, суверенітет інших, незалежність інших, поважатиме всіх інших, щоб всі інші могли поважати Росію і включити її в мирну загальну архітектуру Європи. У світі є набагато більше проблем, ніж фактичні помилки відтворення авторитарних режимів через ревізію та нові імперії. І, на жаль, Путін не єдиний, хто плекає такі божевільні мрії. Ви знаєте, є й інші люди, які також стверджують, що вони повинні відновити старі імперії. Це неправильно. Планета потребує нашої уваги. Клімат змінюється. Є масові рухи людей, які змушені тікати зі своїх країн, тому що вони непридатні для життя. Отже, ми маємо всі ці попередження навколо нас, і все ж ми маємо справу з однією людиною, яка веде цілу націю в дуже хибному напрямку і дає дуже поганий приклад іншим лідерам, які можуть піти подібним шляхом. Тому Росія не повинна перемогти, тому що це був би дуже поганий приклад того, куди рухається міжнародний світовий порядок.

– Дякую!

У м. Гура Гуморулуй вшанували 161-річчя від дня народження Ольги Кобилянської

27 листопада 2024 року виповнився 161 рік від дня народження української письменниці, яка залишила глибокий слід в українській літературі. З цієї нагоди громадськість міста Гура Гуморулуй вшанувала її пам'ять, поклавши квіти до погруддя Ольги Кобилянської. Захід відбувся в урочистій атмосфері, об'єднавши громаду та представників української спільноти. Квіти до пам'ятника принесли голова Сучавської філії СУР Ілля Саучук, від імені голови Союзу українців Румунії, депутата Миколи-Миросяна Петрецького, а також мер міста Гура Гуморулуй Маріус Урсачук та представники міської ради.

Троє греко-католицьких священиків о. Йонуц Урсуляк, парох Качики та декан Буковини, о. Василь Стойка, парох Садева та о. пенсіонер Микола Ніколаїшен, відслужили панахиду, віддаючи данину пам'яті видатній письменниці та її внеску в українську культуру. Літургійні відповіді виголосив хор з Качики під керівництвом кантора Еміля Солкана.

Усі емоції цього дня зафіксував місцевий українських фотограф Ярема Онещук, який був присутній на всіх заходах вшанування пам'яті Ольги Кобилянської в Гура Гуморулуй з 14 листопада 2003 року, коли в рідному місті письменниці було встановлено пам'ятник-погруддя. Нагадаємо, що минулого року в Музеї народних звичаїв Буковини було організовано фотовиставку, яка збила 30 світлин, зроблених Яремою Онещуком протягом останніх двох десятиліть.

З вітальним словом до учасників заходу звернувся голова Сучавської філії СУР Ілля Саучук, наголосивши на важливості збереження пам'яті про видатну письменницю, яка є символом української ідентичності в багатонаціональному середовищі. Він нагадав про неocenний внесок Ольги Кобилянської в розвиток української літератури та культури.

Представники місцевої влади висловили вдячність українській громаді за активну роль у збереженні культурної спадщини.

Захід став нагодою для зміцнення зв'язків між українською громадою та іншими етнічними групами міста. Усі присутні мали можливість дізнатися більше про творчість Ольги Кобилянської, яка є взірцем духовної сили та відданості рідному народові.

Подібні заходи нагадують про важливість літературної спадщини та ролі культури у формуванні національної свідомості.

Ольга Кобилянська (1863–1942)

– видатна українська письменниця, одна з перших представниць модернізму в українській літературі, феміністка, громадська діячка. Її творчість стала новаторським явищем в українській літературі, оскільки вона ввела нові теми, жанри, стилі і засоби художнього вираження.

Народилася Ольга Кобилянська в місті Гура-Гуморулуй, у багатокультурному середовищі Буковини. Освіту здобувала самотужки, захоплюючись читанням і саморозвитком. Була активною учасницею жіночого руху, прагнула емансипації жінок, рівності статей і культурного розвитку українського народу. Тісно співпрацювала з

Іваном Франком, Лесею Українкою, Михайлом Коцюбинським. Спілкування з цими діячами допомогло їй сформувати свій творчий стиль і світогляд.

Кобилянська однією з перших в українській літературі порушила тему жіночого вибору, права жінки на освіту, професійну самореалізацію та любов. Ольга Кобилянська – одна з найяскравіших постатей української літератури, яка своїм новаторством, філософською глибиною і ліризмом зробила неocenний внесок у розвиток української культури. Її творчість залишається актуальною і сьогодні, особливо в плані боротьби за права людини, жіночої рівності й етичного життя.

Делія МАРТИНЯК

«Я у ріднім слові так, неначе в раї»

(Закінчення. Початок на 11 стор.)

Розповіді ведучих та декламація віршів перепліталися виступами жіночого вокального ансамблю «Барва» Союзу українок Косівщини (кер. Ірина Шаль), народного аматорського жіночого ансамблю бандуристок «Сонячна струна» Кутської селищної ради (кер. Світлана Лазован), народно-аматорського фольклорного колективу «Осіньне золото» (кер. Зоряна Романів), вокального квартету «Згарда» Будинку культури с. Пістия (кер. Ігор Стефанко), вокального дуєту у складі Василя Пилип'юка та Ярослава Мицкана Будинку культури с. Рожнова, солістки Романи Шаль-Сусак та народного аматорського ансамблю народної музики Будинку культури та дозвілля Косівської міської ради (кер. Роман Григорчак). Мелодійно звучали пісні на вірші Богдана Радиша-Маринюка у їх виконанні: «Сім кольорів Гуцульщини», «Журавлиця», «Ой летіли в небі журавлі», «Свята любов», «Рушники», «Колискова для матері», «Це моя Україна», а також «Лист до матері» та «Ода матері» на музику Любові Чупринчук.

У змістовних розповідях ведучих через літературну композицію за мотивами творів та епізодів із життя Б.І.Радиша-Маринюка, через його живий голос проступав образ талановитого письменника високої національної свідомості, духовності й моралі, надзвичайної працелюбності і всебічного обдарування, який своїм життям довів, що справжній патріот не лише словами, але і реальними діями повинен працювати на благо Батьківщини і власним прикладом залучати молоде покоління українців до боротьби за нашу незалежність.

Наприкінці чимало вдячних слів було сказано на адресу присутньої в залі дружини поета – Євдокії Олексіївни, яка, проживши з ним у парі 62 роки, створювала затишок, розраджувала свого вразливого і емоційного чоловіка добрим словом, активно допомагала в громадській та політичній діяльності і сама є взірцем українки-патрітки.

Художник Мирослав Радиш – син поета, Богдана Радиша-Маринюка завершуючи імпрезу, від дітей, внуків, правнуків, родини, які були в глядацькій залі, висловив щирі слова подяки

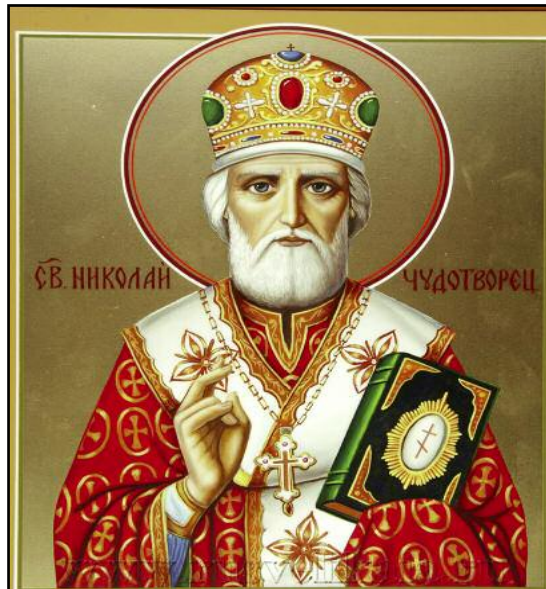
всім, хто долучився до проведення цього ювілейного заходу, зокрема: Аделі Григорук – авторці літературно-музичної академії, модераторці, Анастасії Телючик – ведучій, працівникам Будинку культури та дозвілля Косівської міської ради – директору Василю Звиздаруку, головній режисерці Оксані Шкрібляк, звукорежисеру Степану Білику, світлооформлювачу Роману Мицкану та керівниці мультимедійного обладнання Дарії Семанюк.

♦ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Ж Е Ч ♦

ХТО, ХТО, ХТО
МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ...

Свято Миколая – одне з найвеселіших і дуже очікуваних свят як для малюків, так і для дорослих. Адже всіма очікують подарунків! Всіма обдаровуємо одне одного в ім'я Святого Миколая! Вечором з 18 на 19 грудня за Старим стилем, а 6 грудня – за Новим стилем, всі чемні діти виставляють свої чобітки, щоб

Святий Миколай не оминув часом і не забув поставити омріяного, бажаного побарунка! Бажаємо всім чемним дітям якнайбільше гостинців, адже лише чемним Святий Миколай приносить подарунки, а тим, які не слухали батьків, не вивчали уроки, тим Святий Миколай приносить «прутики»!

У нас, в Румунії, Миколи повинні відкупитися! Їх «зв'язують», а вони, щоб звільнитися, дають подарунок, а дорослих угощають!

Поздоровляємо всіх тих, хто зветься Миколою, чи Ніколетою! Бажаємо їм щастя, радості, гарних гостинців! Та гарних зимових свят і канікул!

(І.П.-К.)

МИКОЛАЙ ТА ТРИ
МІШЕЧКИ ЗОЛОТА

Якось давним-давно жив Микола. Був він родом з досить забезпеченої сім'ї, але при цьому не цурався бідних і допомагав, чим міг. Так ось одного разу дізнався він про одного нещасного селянина, який збанкрутував в одну мить. У того бідолахи було троє дочок на виданні. У ті далекі часи без приданого було просто неможливо вийти заміж, тому дочкам довелося б йти важко працювати або піти в блуд, щоб хоча б прогодувати. Зглянувся Микола над бідними дівчатами, і пробравшись тихо до їхнього будинку посеред ночі вкинув у віконце три мішечки із золотом для кожної з дочок. Ось так Микола, тоді ще молодий священник, врятував трьох дівчат від важкої долі.

Іван ФРАНКО

РІЗДВО

Ми ялинку прикрашали,
З кухні пахли пироги.
Свічечки на гілки стали
Аж до зіроньки з фольги!

Сніг пушинками кружляє,
Біле міряє шитво.
Раз на рік таке буває:
Свято! Сніг! Зима! Різдво!

З НОВИМ РОКОМ!

З новим роком, браття милі!
В новім щасті, в новій силі
Радісно вітаю вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
В мирі, з братньою любов'ю,
Відтепер ішов нам час.
Щирій праці Бог допоможе!
Дай вам, Боже, все, що гоже!

ЇДЕ СВЯТИЙ
МИКОЛАЙ

Забілів снігами гай –
Їде святий Миколай!
Коло нього на крилятах –
Синьоокі янголята.

Хоч надворі зимний час,
Не забув Святий про нас,
В кожному мешканні дитинці
Гарні він дає гостинці.

Хто, хто, хто Миколая любить,
Хто, хто, хто Миколаю служить?
Тому, Святий Миколай,
На всякий час помагай!
Помагай, помагай!

(https://mala.storinka.org)

♦ С Ж О Р І Ж К А Д Л Я Д І Т Е Й ♦

ЗИМА! ЗИМА! ПРИЙШЛИ КАНІКУЛИ!

Дорогі учні, разом із зимовими канікулами приходять до нас і Зимові свята – Різдва ХРИСТОВОГО та НОВОГО РОКУ! Бажаємо Вам гарно відпочити, колядувати!

За релігійними переказами, дві тисячі років тому в місті Віфлаємі Діва Марія народила нашого Спасителя Ісуса Христа, якого Бог обіцяв через Своїх пророків. Від того часу Різдво стало одне з найголовніших і найвеселіших свят християнства. У цей час люди бажають одне одному щастя, миру та спокою.

На честь Різдва Христового усі православні церкви проводять Богослужіння.

Діти ходять колядува-

ти, сповіщають народження Ісуса Христа – Сина Божого.

У наших українців Мараморощини, Банату, також і в деяких з місцевостей Буковини й Добруджі, господині накривають столи з 12-ма пісними стравами.

У цей важкий для України час помолимося і попросимо Господа-Бога, щоб у цей Святий вечір гармати замовкли, щоб панував МИР і щоб всі могли радіти Святу Рождества Христового. Дітям, – щоб батьки повернулися до своїх сімей, сини – до своїх матерів здоровими, цілими!

Дай, Божечку, щоб ми всі християни відчули Твою милість і щоб у всіх наших хатах запанував святковий, незабутній Святвечір, а діти щасливими ходили від хати до хати з своїми зрум'янілими від морозу личками щасливо нам колядували! (І.П.-К.)

УСМІШКИ

Заєць, погрожуючи сніговикові феном:

– Морквина, або життя!

Донечко

– Донечко, ти погодувала рибок?

– Ні, але ж я їх привітала з Новим роком!

Тату, вгадай!

– Тату, вгадай, який потяг більше всіх спізнюється?

– Який, синку?

– Той, котрого ти обіцяв мені подарувати ще на минулий Новий рік.

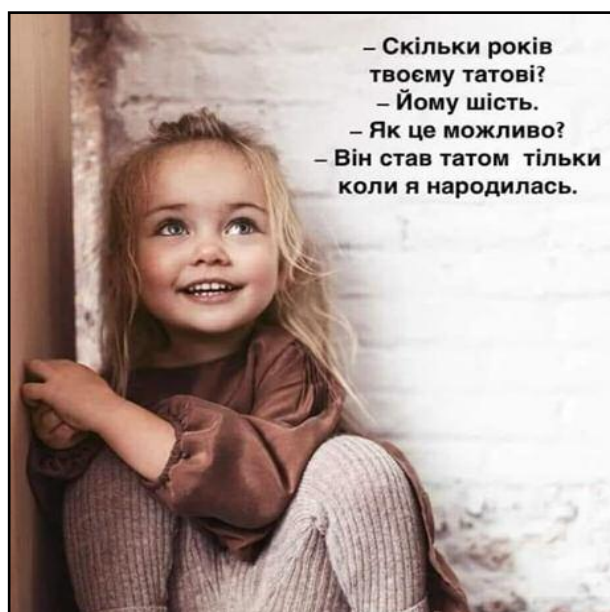
Незадовго до Різдва:

– Якщо ти будеш слухатися, перестанеш вередувати, то Дід Мороз подарує тобі баштовий кран.

– Здорово! Виходить, в мене буде цілих два таких кранів!

– Чому ж два?

– А другий я знайшов у тебе під ліжком.

– Мій син просить руки вашої доньки.

– А що, у вашого сина немає руки?

– Є, навіть дві, але вони вже втомилися...

– Фіма, ти знаєш, я намагаюся менше говорити по руски...

– Що таке, ти боїся, що тебе поб'ють українці?

– Ні, я боюся, що мене прийдуть рятувати росіяни!

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ

Бог предвічний народився,
Прийшов днес із небес,
Щоб спасти люд свій весь,
Й утішився.

В Віфлеємі народився
Месія Христос наш,
І Пан наш для всіх нас
Нам народився!

Слава Богу! – заспіваймо,
Чесць Сину Божому
І Пану нашому –
Поклін віддаймо!

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ СУЧАВСЬКОЇ ФІЛІЇ НА ГУЦУЛЬЩИНУ

На запрошення Путильського ліцею Вижницького району Чернівецької області, 5 листопада, делегація із Сучави, на чолі з головою Сучавської філії Союзу українців Румунії (СУР) Ілля Саучук відвідала Путильщину. З цієї нагоди у стінах ліцею відбулося підписання двох тристоронніх угод про співпрацю між освітніми закладами Селятинської і Конятинської громади Вижницького району з освітніми закладами Румунії, що стало важливим кроком у посиленні обміну досвідом у сфері освіти, культури та традицій. Зокрема йдеться про співпрацю між Путильським ліцеєм та Негостинською гімназійною школою в комуні Балківці, за посередництва та сприяння Сучавської філії Союзу українців Румунії; між Селятинським ОЗЗСО I-III ст. ім. Олександра Зайця та Гімназійною школою ім. Йона Афлорей в комуні Ізвоареле Сучевей та між Довгопільським ліцеєм і Ульмською гімназійною школою Сучавського повіту. Це транскордонне освітнє партнерство стане важливим інструментом для розвитку культурного, освітнього та професійного співробітництва.

Нагадаємо, що між Балківцевою школою, Путильським ліцеєм та Сучавською філією СУР аналогічний договір про співпрацю був підписаний у березні 2024 року.

Під час візиту представники Балківцевої школи – директорка Міхаєла Пінтріжел, вчителька Крістіна Кідеша та вчителька Діана

Фрасенюк разом взяли участь у культурно-мистецькому заході, який пройшов у Путильському ліцеї.

Також, румунська делегація відвідала музей гуцульських старожитностей місцевої письменниці та народної художниці Валентини Буняк, яка збрала колекцію старовинних речей, що відображають життя та побут місцевих жителів. У музеї можна побачити традиційний гуцульський одяг, ручні ткацькі ви-

роби, зокрема килими та рушники, старовинні предмети побуту (дерев'яні миски, ложки, ковші), елементи декору, притаманні буковинським хатам. Музей Валентини Буняк – це не просто місце для збереження старовини, а справжній міст між минулим і сучасністю, що дозволяє кожному відчувати зв'язок із гуцульським корінням. Газди запросили румунських гостей відвідати і родинну садибу Юрія Федьковича, а також ознайомитися з підприємством Сергія Терена «Дари гуцульщини».

Путильщина є одним із найцікавіших куточків Буковини, багатим на етнографічні та історичні цінності. Саме тут народився Юрій Федькович – один із найвідоміших письменників Буковини, що оспівував красу карпатського краю і життя гуцулів. Літературний музей, присвячений Юрію Федьковичу, розповідає про життя і творчість письменника, який був пристрасним поборником української культури. Юрій Федькович не лише оспівував красу Карпат, а й захищав мову та права свого народу. Відвідувачі музею можуть дізнатися більше про його літературний доробок, вірші, новели та п'єси, які й досі надихають сучасників.

На завершення пройшло засідання круглого столу для підбивання підсумків та обговорення подальших кроків спів-

праці. Начальник районної військової адміністрації Сергій Чеботар висловив подяку гостям за змістовний та продуктивний день.

Візит делегації з Сучави є прикладом успішного партнерства, яке зміцнює зв'язки між Україною та Румунією, сприяє збереженню спільної культурної спадщини та відкриває нові можливості для розвитку освіти.

Делія МАРТИНЯК

Культурно-просвітницький часопис Союзу українців Румунії

РЕДАКЦІЯ:

Головний редактор – **Василь КАПТАРУ**

Іван КОВАЧ

Редактори – **Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ** та **Роман ПЕТРАШУК**

Комп'ютерний набір – **Ірина ПЕТРЕЦЬКА-КОВАЧ**

Техноредагування – **Роман ПЕТРАШУК**

Друкарня «RCR PRINT» Бухарест, Румунія; **ISSN 1223-8988** Adresa redakției:

Uniunea Ucrainenilor din România, str. Radu Popescu nr. 15,

Sector 1, București, ROMÂNIA, Tel. 0212220748, 0212220753, Fax 0212220737

E-mail: vilne.slovo@uur.ro/ Адреса сайту СУР: www.uur.ro

**Наклад фінансований
Союзом українців Румунії**

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

- За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються.
- Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.
- З юридичної точки зору за зміст матеріалів відповідають їх автори.